

1 MAYIS İŞÇİ VE EMEKÇİNİN BİRLİK, MÜCADELE VE DAYANIŞMA PENCERESİNDEN; ÖZELLEŞTİRME SÜRECİNE BAKIŞ

Elektrik Mühendisi Mustafa KADIOĞLU
mustafa.kadioglu@emo.org.tr

1 Mayıs içeriğine denk düşen birlik dayanışma ve mücadeleyi büyütüp ülke halkımızın bağımsızlık ve demokrasi yolunda nefer olabileceği günler adına bizler bu değirmene su akıtarak ve akıtılmasına yardımcı olarak kendi adımıza ve mesleğimizi daha genişletilmiş olanaklar içinde üretmek şansını yakalayabiliriz.

Ülkemizde özelleştirme uygulamaları, Yeni Dünya Düzeni (YDD) uygulamalarının devamı olarak 12 Eylül 1980 darbesi ile hazırlanan ortamda IMF ve DB programlı, ABD ve AB destekli getirilen birbirinin eş değeri hükümetlerce adım adım uygulanmaya konuldu. Uygulamalar da iktidardaki parti adı ve hükümet numarası farklı olsa da birbirinin devamı ve destekleyicisi olmuştur.

Özelleştirme uygulamaları, mülkiyet ilişkisi anlamında KİT'lerin satılması ile başlamıştır. İsminden de

anlaşılabacağı gibi kamu hizmeti ve kuruluşlar öncelikle halkın üzerinde yük olduğu yalan söylemi ile başlayan satış işlemleri küçük kuruluşlardan başlayarak bugün enerji de son aşamaya, eğitimde ve sağlıkta son noktayı koymaya gelmiştir. Sonuçta sadece KİT'lerin mülkiyeti devir olmakla kalmamış, sermaye açısından "Kamu Hizmeti Anlayışı" tasfiye edilerek "hizmet" "ticaret"e çevrilmiştir.

Özelleştirmeler sadece KİT'lerin tasfiyesi veya devri ile olmamış, sendikaların örgütlülüğünü zorlaştıran, işçileri ve emekçileri daha fazla bireyselleştiren, birbirine rakip eden taşeron uygulaması, üretim mekânının ve sürecinin parçalanması ile ilgili yasal ve fiili uygulamalar ile sermayenin önündeki tüm engeller kaldırılarak serbest dolaşım ve sömürde serbest ortamı yaratılmıştır.

Sermayenin özelleştirme, taşeronlaştırma, sendikasılaştırma, tarımın tasfiyesi, verginin halkın üzerine yıkılması, bunlar yetmiyormuş gibi sermayeden vergi yerine borç alınarak halkın tüm olanaklarının sermayeye peşkeş çekilerek

ülkenin talan edilmesi uygulaması, 89 bahar eylemleri ile işçi ve emekçiler tarafından karşılandı. Bahar eylemlilikleri ile sarsıntı geçiren sendikal bürokrasi gelişen kamu emekçilerinin sendikal hak ve toplu sözleşme grev hakkı talebi etrafındaki yürütülen mücadelesiyle birlikte özelleştirme uygulamaları karşılanmıştır.

Her türlü özelleştirme uygulamalarına karşı verilen mücadele, ortak mücadele değerine su taşıyıp mücadele edildikçe mücadele olanakları da geliyordu. Buna rağmen ülkelerdeki genel demokrasi ve özgürlük mücadelesi, yükseltilen milliyetçilik ve oluşturulan milliyetçi ortam ile birlikte yeniden koltuğunu sağlamlaştıran sendikal bürokrasinin de yardımıyla özelleştirme karşıtı mücadelenin birleştirilmesi, ortaklaştırılmasının önüne engeller konularak zorlaştırılıyordu.

Bütün bu olanaksızlıklara rağmen, işçi ve emekçilerin içgüdüsel olarak da olsa özelleştirmeye karşı verilen geçici de olsa kısmen başarı elde edilen mücadeleler

olmuştur. Bu mücadeleleri burada anmak ve onlardan her örgütün, her anlayışın biraz incelemesi ile ders çıkarması gerek diye belgelemek hakkımız. Bunları tek tek sıralamak yerine önemli olanlara bir göz atmak gerekir;

1. 30 Mart 1995 tarihinde Karabük Demir Çelik Tesisleri'nin özelleştirilmesi uygulaması tüm Karabük'te bulunan işçi, memur, esnaf hatta köylünün ortaklaşması ile bu bir araya gelişte önderlik yapılamama ve gelen özelleştirme;

2. 19 Ocak 2005 tarihinde SEKA Fabrikalarının özelleştirilmesi özellikle İzmit SEKA Fabrikası'nın özelleştirilmesi, SEKA İzmit'te tüm işçi, memur özelleştirmeye karşı bir araya gelmeleri, İzmit esnafının büyük bir kısmının birlikteliği fiili desteklemesi, iş yerinin terk edilmemesi, birinci uygulamada özelleştirmeden vazgeçilmesi ikinci uygulamada iş yerinin belediyeye devri uygulaması ile gelen özelleştirme;

3. 20 Aralık 2005 tarihinde TEKEL işletmelerine ait Adana ve İstanbul fabrikalarının özelleştirilmesinde tüm TEKEL İşçilerinin özelleştirmede dayanışma içine girmesi bunun sonucunda dayanışmanın parçalanmasıyla gelen özelleştirme;

4. KESK'e bağlı Enerji Yapı Yol-Sen, EMO, KİGEM ve kısmen TES-İŞ'in desteklediği Elektrik Dağıtımındaki Özelleştirme uygulamalarından Adana Müesseseleri'nin devrinin durdurulması ve sonraki süreçlerde birlikteliğin parçalanmasıyla gelen özelleştirme;

5. EMO, Enerji Yapı Yol-Sen, TES-İş Elektrik Dağıtımına İstanbul Anadolu yakası dağıtımın özelleştirilmesi, enerji üretimindeki YAP İŞLET DEVRET, YAP İŞLET modellerine karşı verilen

hukuki mücadele ve arkasından gelen Anayasa değişikliği ile uluslararası tahkimin kabulü de özelleştirme açısından incelenmelidir.

1980,1990, 2000'li yıllar dünyası ülkemiz emekçileri için çok güzel günler olduğu söylenemez ama mücadele sürüyor. 1989 bahar eylemleri işçi ve tüm emekçilere yol gösterici, birleştirici olmuş ise bu olanaklar bugün için de yaklaşan 1 Mayıs'ı örgütleme adına yüklenen olguları gerçekleştirip 1 Mayıs'tan sonra da belirlenen talepler için dayanışma ve mücadele etme imkânı vardır.

Bu olanaklar 1864 yılından sonra da toplanan "1. Enternasyonal"de alınan "Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşin" kararıyla somutlaşan birleşik mücadele öngörüsüyle yola konulan işçiler, 8 saatlik işgünü talebi İngiltere, Fransa başta olmak üzere Avrupa ülkelerinde ve ABD'de talep edilen mücadele başlamış, ABD'de 1 Mayıs 1886 yılında 80 bin işçi 8 saatlik iş günü için greve gitmesi, 3 Mayıs'ta da

grevdeki işçilerin üzerine ateş açılması ile başlayan süreçte dört işçi önderi, bizdeki 12 Eylül mantığında olduğu gibi aile acelelik bir süreçle idam edildi. 8 saatlik iş günü mücadelesi sürdü, sürüyor.

Ülkemizin 2007 1 Mayıs sürecinde her kesimden emekçinin talebi olan, Kürt sorunundaki çözümsüzlük dayatması, işsizlik, özelleştirme ile devam eden talan ve yağma, sağlık hakkı, eğitim hakkı, gerçek laikliği gündeme getirmeyip "devlet dini ve laiklik" ile "Din devleti" arası gerginlik üzerine yapılan tartışmalar ile yapılacak Cumhurbaşkanlığı seçimi ile genel seçime doğru gidecek 1 Mayıs arifesi yaşıyoruz.

1 Mayıs içeriğine denk düşen birlik dayanışma ve mücadeleyi büyütüp ülke halkımızın bağımsızlık ve demokrasi yolunda nefer olabileceği günler adına bizler bu değirmene su akıtarak ve akıtılmasına yardımcı olarak kendi adımıza ve mesleğimizi daha genişletilmiş olanaklar içinde üretmek şansını yakalayabiliriz.

